

Dovrefjell
nasjonalparkstyre

Møteprotokoll

Utvalg: Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre
Møtested: teams
Dato: 22.05.2026
Tidspunkt: 09:00 - 10:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Bengt Fasteraune	leder	
Arne Rønning		
Ståle Refstie		

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Kristin Langtjern		
Gry Sletta		

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Leif Ersnes		
Marit Bjerkås		

Merknader:

Øvrige frammøtte:

Navn
Eirin Berge, Gunhild Sem og Bernhard Svendsgard

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Bengt Fasteraune

Marit Bjerkås

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2026	Godkjenning av innkalling og sakliste		
ST 2/2026	Utredning av organisering av verneområdeforvaltere - høringsuttalelse - Dovrefjell nasjonalparkstyre		2024/13631

ST 1/2026 Godkjenning av innkalling og sakliste /

Saksprotokoll i Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 22.05.2026

Behandling

Enstemmig som foreslått

Vedtak

Marit Bjerkås og Bengt Fasteraune skriver under protokollen for dagens møte.

ST 2/2026 Utredning av organisering av verneområdeforvaltere - høringsuttalelse - Dovrefjell nasjonalparkstyre 2024/13631

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre er i utgangspunktet tilfreds med videreføring av hovedtrekkene i dagens organisering.

Styret mener at alternativ 1 med anbefalte forbedringspunkter vil fungere best. Nasjonalparkforvalterne er i dag godt integrert både faglig og sosialt med en dedikert ledelse hos Statsforvalteren i Innlandet.

Gjennom alternativ 2 mister nasjonalparkstyret kontakten med et viktig fagmiljø som sitter tett på både verneområdeforvaltningen og arealforvaltningen i kommunene. Dovrefjell nasjonalparkstyre har verneområder i tre fylker og er avhengig av at statsforvalterembetene i alle fylkene skjønner lokal forvaltnings behov og utfordringer. Dersom enkelte statsforvalterembeter blir koplet fra forvaltning av store verneområder vil det svekke kvaliteten på norsk verneområdeforvaltning

Alternativ 2 kan svekke tilknytningen til kommunene for de sekretariatene som flyttes over til et annet statsforvalterembete enn det som geografisk er knyttet til verneområdene, og uttalelsene fra de verneområdestyrene der dette blir aktuelt bør derfor tillegges vekt.

Tiltakene som er foreslått som forbedringspunkter vurderes å bidra til målene om mer helhetlig forvaltning. Merknader til de enkelte punktene:

- Finansiering / ressurser: Det er viktig at den desentraliserte modellen som er valgt blir fullfinansiert og synliggjort ved øremerking av midler per forvalterstilling i Statsbudsjettet (Prop. 1S). Styrking av statsforvalterembetene for oppfølging av forvalterne vil bidra til å sikre kontinuitet og god opplæring ved skifte i forvalterstillingene.
I enkelte saker trenger forvalterne juridisk bistand i saksbehandlingen, det er viktig at slik bistand styrkes, enten via fagmiljøet hos Statsforvalteren eller i Miljødirektoratet.
- En tydeliggjøring av rollen som faglig rådgiver i *Hovedinstruks for statsforvalteren* og direkte rådgivning til forvalternes innstillinger til styret kan lett komme i konflikt med Statsforvalterens rolle som mulig klageinstans på styrets vedtak. Det vil også komme i konflikt med styrenes selvstendige rolle og utøvelsen som eget forvaltningsorgan. For å ha klare linjer bør ikke Statsforvalter delta i forvalternes arbeid med innstillinger til vedtak og annet faglig arbeid, men kan gi faglige råd dersom forvalter selv tar initiativ og ber om det. Det er viktig å unngå at lederen med fag- og personalansvar hos Statsforvalteren får en slags godkjennerrolle på forvalterens innstillinger. Selvstendige vurderinger i forvalternes arbeid med innstillinger til styret er viktig for å tydeliggjøre rollen til styret som eget organ. Der Statsforvalteren mener at en sak ikke er tilfredsstillende utredet i forhold til verneforskriftene vil det alltid være mulig å få en ny vurdering gjennom klageordningen, og det vil være uheldig med innblanding i arbeid med innstillingene.
- Klarere skille mellom Statsforvalteren som arbeidsgiver og styret i dokumentforvaltningen vil gi tydeligere kommunikasjon mot publikum og mot andre aktører i forvaltningen. Det er viktig å synliggjøre at det er nasjonalparkstyret som er avsender når forvalter sender ut forvaltningsvedtak og annen korrespondanse på vegne av styret. Spørsmålet om arkivopplegg må få en funksjonell løsning som kvalitetssikres av de administrative aktørene.
- Innføring av "Forvalterskolen" vil sikre bedre og mer systematisk opplæring, og faste møtepunkter ved forvaltersamlinger vil bidra til faglig utvikling og mer enhetlig forvaltning gjennom erfaringsutveksling.
- Forslaget om å gi arbeidsgiver økt fleksibilitet i bruk av forvalterressurser mellom styrene vil være positivt med tanke på best mulig bruk av ressursene samlet sett. Det må fortsatt være en føring om at det skal være *dialog* med både forvalter og styreleder i forkant av slik omdisponering av ressurser, og at endringer krever *godkjenning* fra styret/styreleder.
- Gjennomgang av forvaltningsknutepunktene for bedre fungerende knutepunkter vil være nyttig. Hjerkin er et velfungerende og solid forvaltningsknutepunkt som kan gi gode referanser for videreutvikling av systemet.
Så langt det er mulig må forvalterne samlokaliseres med andre forvaltere.
Kontorfellesskap gir bedre rom for læring og avlastning, og gir bedre service til publikum

når det er flere med tilgang til samme arkiv m.m. Samlokalisering med SNO, fjellstyre og andre med oppgaver innen utmarksforvaltning bidrar også til styrking av fagmiljøene.

-Det kan være nyttig å arbeide for mer formalisert samarbeid med besøkssentrene, men dette må ses i sammenheng med utredningen av ny besøkssenterstrategi. Mange av de store verneområdene mangler besøkssenter, og det er viktig å få et helhetlig nasjonalt system for besøkssentre for å få et likeverdig opplegg som omfatter alle de store verneområdene. Flere har pekt på at sentrene burde hatt en tydeligere rolle knyttet til informasjon og naturveiledning om verneverdiene, men dette forutsetter at det tilføres ressurser til informasjonsmedarbeidere med særlig ansvar for verneområdeforvaltningen og at alle verneområdene knyttes til velfungerende besøkssentre.

Før man får på plass en besøkssenterstrategi som ser på besøkssentermodellen i et overordnet nasjonalt perspektiv er det vanskelig å etablere ordninger som gir et enhetlig system som omfatter alle verneområdestyrene.

For Dovrefjell sin del er ny informasjons- og kommunikasjonsressurs viktig i arbeidet med besøksforvaltning og det er avgjørende at disse ressursene knyttes opp mot forvaltningsknutepunkt og besøkssenter.

-Med økt vekt på verdiskaping og å ønske folk velkommen inn i nasjonalparkene er det nødvendig å ha et godt system for å ivareta verneverdiene også med økt besøkspress. Tilstrekkelige ressurser til informasjonsarbeid i sekretariatene og for tilsyn og veiledning i felt er viktig i en aktiv besøksforvaltning. Når man inviterer flere inn, må også mottaksapparatet styrkes. Det er derfor svært bekymringsfullt at enkelte verneområder opplever manglende SNO-ressurser som et problem. Det ville styrket samarbeidet om det hadde vært lagt opp til felles kontaktpunkt med SNO gjennom kontorløsningene. Dette er særlig viktig ved skifte av personell, da det ellers kan ta tid før man får etablert gode rutiner for kunnskapsutveksling og god samhandling mellom forvaltning og tilsyn.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 22.05.2026

Behandling

Enstemmig som innstilt.

Vedtak

Dovre fjell nasjonalparkstyre er i utgangspunktet tilfreds med videreføring av hovedtrekkene i dagens organisering.

Styret mener at alternativ 1 med anbefalte forbedringspunkter vil fungere best.

Nasjonalparkforvalterne er i dag godt integrert både faglig og sosialt med en dedikert ledelse hos Statsforvalteren i Innlandet.

Gjennom alternativ 2 mister nasjonalparkstyret kontakten med et viktig fagmiljø som sitter tett på både verneområdeforvaltningen og arealforvaltningen i kommunene. Dovre fjell nasjonalparkstyre har verneområder i tre fylker og er avhengig av at statsforvalterembetene i alle fylkene skjønner lokal forvaltnings behov og utfordringer. Dersom enkelte statsforvalterembeter blir koplet fra forvaltning av store verneområder vil det svekke kvaliteten på norsk verneområdeforvaltning

Alternativ 2 kan svekke tilknytningen til kommunene for de sekretariatene som flyttes over til et annet statsforvalterembete enn det som geografisk er knyttet til verneområdene, og uttalelsene fra de verneområdestyrene der dette blir aktuelt bør derfor tillegges vekt.

Tiltakene som er foreslått som forbedringspunkter vurderes å bidra til målene om mer helhetlig forvaltning. Merknader til de enkelte punktene:

- Finansiering / ressurser: Det er viktig at den desentraliserte modellen som er valgt blir fullfinansiert og synliggjort ved øremerking av midler per forvalterstilling i Statsbudsjettet (Prop. 1S). Styrking av statsforvalterembetene for oppfølging av forvalterne vil bidra til å sikre kontinuitet og god opplæring ved skifte i forvalterstillingene.
I enkelte saker trenger forvalterne juridisk bistand i saksbehandlingen, det er viktig at slik bistand styrkes, enten via fagmiljøet hos Statsforvalteren eller i Miljødirektoratet.
- En tydeliggjøring av rollen som faglig rådgiver i *Hovedinstruks for statsforvalteren* og direkte rådgivning til forvalternes innstillinger til styret kan lett komme i konflikt med Statsforvalterens rolle som mulig klageinstans på styrets vedtak. Det vil også komme i konflikt med styrenes selvstendige rolle og utøvelsen som eget forvaltningsorgan
For å ha klare linjer bør ikke Statsforvalter delta i forvalternes arbeid med innstillinger til vedtak og annet faglig arbeid, men kan gi faglige råd dersom forvalter selv tar initiativ og ber om det. Det er viktig å unngå at lederen med fag- og personalansvar hos Statsforvalteren får en slags godkjennerrolle på forvalterens innstillinger. Selvstendige vurderinger i forvalternes arbeid med innstillinger til styret er viktig for å tydeliggjøre rollen til styret som eget organ. Der Statsforvalteren mener at en sak ikke er tilfredsstillende utredet i forhold til verneforskriftene vil det alltid være mulig å få en ny vurdering gjennom klageordningen, og det vil være uheldig med innblanding i arbeid med innstillingene.
- Klarere skille mellom Statsforvalteren som arbeidsgiver og styret i dokumentforvaltningen vil gi tydeligere kommunikasjon mot publikum og mot andre aktører i forvaltningen. Det er viktig å synliggjøre at det er nasjonalparkstyret som er avsender når forvalter sender ut forvaltningsvedtak og annen korrespondanse på vegne av styret. Spørsmålet om arkivopplegg må få en funksjonell løsning som kvalitetssikres av de administrative aktørene.
- Innføring av "Forvalterskolen" vil sikre bedre og mer systematisk opplæring, og faste møtepunkter ved forvaltersamlinger vil bidra til faglig utvikling og mer enhetlig forvaltning gjennom erfaringsutveksling.

- Forslaget om å gi arbeidsgiver økt fleksibilitet i bruk av forvalterressurser mellom styrene vil være positivt med tanke på best mulig bruk av ressursene samlet sett. Det må fortsatt være en føring om at det skal være *dialog* med både forvalter og styreleder i forkant av slik omdisponering av ressurser, og at endringer krever *godkjenning* fra styret/styreleder.

- Gjennomgang av forvaltningsknutepunktene for bedre fungerende knutepunkter vil være nyttig. Hjerkinns er et velfungerende og solid forvaltningsknutepunkt som kan gi gode referanser for videreutvikling av systemet.
Så langt det er mulig må forvalterne samlokaliseres med andre forvaltere.
Kontorfellesskap gir bedre rom for læring og avlastning, og gir bedre service til publikum når det er flere med tilgang til samme arkiv m.m. Samlokalisering med SNO, fjellstyre og andre med oppgaver innen utmarksforvaltning bidrar også til styrking av fagmiljøene.

- Det kan være nyttig å arbeide for mer formalisert samarbeid med besøkssentrene, men dette må ses i sammenheng med utredningen av ny besøkssenterstrategi. Mange av de store verneområdene mangler besøkssenter, og det er viktig å få et helhetlig nasjonalt system for besøkssentre for å få et likeverdig opplegg som omfatter alle de store verneområdene. Flere har pekt på at sentrene burde hatt en tydeligere rolle knyttet til informasjon og naturveiledning om verneverdiene, men dette forutsetter at det tilføres ressurser til informasjonsmedarbeidere med særlig ansvar for verneområdeforvaltningen og at alle verneområdene knyttes til velfungerende besøkssentre.
Før man får på plass en besøkssenterstrategi som ser på besøkssentermodellen i et overordnet nasjonalt perspektiv er det vanskelig å etablere ordninger som gir et enhetlig system som omfatter alle verneområdestyrene.
For Dovrefjell sin del er ny informasjons- og kommunikasjonsressurs viktig i arbeidet med besøksforvaltning og det er avgjørende at disse ressursene knyttes opp mot forvaltningsknutepunkt og besøkssenter.

- Med økt vekt på verdiskaping og å ønske folk velkommen inn i nasjonalparkene er det nødvendig å ha et godt system for å ivareta verneverdiene også med økt besøkspress. Tilstrekkelige ressurser til informasjonsarbeid i sekretariatene og for tilsyn og veiledning i felt er viktig i en aktiv besøksforvaltning. Når man inviterer flere inn, må også mottaksapparatet styrkes. Det er derfor svært bekymringsfullt at enkelte verneområder opplever manglende SNO-ressurser som et problem. Det ville styrket samarbeidet om det hadde vært lagt opp til felles kontaktpunkt med SNO gjennom kontorløsningene. Dette er særlig viktig ved skifte av personell, da det ellers kan ta tid før man får etablert gode rutiner for kunnskapsutveksling og god samhandling mellom forvaltning og tilsyn.

--- slutt på innstilling ---